

# ZDRAVLJE BUBREGA ZA SVE

SPREMNOST NA NEOČEKIVANO – PODRŠKA RANJIVIMA



## **SVJETSKI DAN BUBREGA 2023. – BUBREŽNO ZDRAVLJE ZA SVE** **Priprema za neočekivano, podrška ranjivima!**

**Razorni događaji**, lokalni (potres, poplave, rat, ekstremni vremenski uvjeti) ili globalni (pandemija COVID-19), utječu na funkcioniranje i životne uvjete zajednice u cjelini, neizostavno vodeći k jednoj ili više posljedica za ljude, na materijalno, ekonomiju i okoliš, kao i na gubitke u navedenim područjima. Ovim poremećajima posebno su pogođeni oni koji boluju od kroničnih bolesti, jer je mogućnost pristupa odgovarajućim dijagnostičkim uslugama, liječenju i njezi uvelike ugrožena. Među njima su i bubrežni bolesnici kojih je više od 850 milijuna diljem svijeta.

Poznato je da su **nezarazne bolesti** (NZB), koje uključuju srčanožilne bolesti, šećernu bolest, rak, povišen krvni tlak, kronične plućne bolesti i kronične bubrežne bolesti (KBB), vodeći uzroci smrti i invalidnosti u cijelom svijetu, osobito značajni u zemljama s niskim i srednjim prihodima. U hitnim stanjima je ova skupina među najugroženijima u populaciji zbog stalnih zahtjeva za dosljednom koordiniranom skrbi – skrbi koja je često doživotna i uključuje složeno kontinuirano liječenje.

Posljednjih godina **pandemija COVID-19** pružila je jasan primjer izazova s kojima se suočavaju zdravstveni sustavi u pružanju osnovnih zdravstvenih usluga oboljelima od NZB-a. Utjecaj COVID-19 na zdravstveni sustav dodatno je opteretio ovu ranjivu populaciju koja se morala suočiti s rizikom od zaraze tijekom posjeta zdravstvenim ustanovama ili čak otkazivanjem skrbi koja nije povezana s COVID-19, zbog ograničenja kapaciteta zdravstvenih usluga i politike zaključavanja. Zdravstvene službe su se borile da osiguraju pristup neprestano pristižućim novim slučajevima NZB-a kojima je potrebna dijagnoza, liječenje i njega. Bez stvarnog lijeka ili liječenja koje bi spriječilo napredovanje KBB-a, nedostatno otkrivanje i neometano napredovanje KBB-a do bubrežnog zatajenja zasigurno će povećati globalnu potrebu za skupim postupcima liječenja dijalizom i transplantacijom, a koji spašavaju život.

Konačno, pandemija COVID-19 pogoršala je ionako **nedovoljnu globalnu političku zdravstvenu posvećenost NZB-u**. NZB se prečesto netočno doživljava kao rezultat loših životnih navika. Politika u vezi s njima je manjkava, a dodijeljena javno zdravstvena sredstva nedovoljna i usmjerena na upravljanje, a ne na prevenciju. Samo je nekoliko priznatih NZB-a – srčanožilne bolesti, rak, šećerna bolest i kronična plućna bolest. Ipak, procjenjuje se da se

55 % globalnog opterećenja NZB-om pripisuje bolestima izvan ove skupine, kao što je bubrežna bolest. Nadalje, opterećenje u vezi s ova četiri favorizirana NZB-a pojačava se uz često istodobnu bubrežnu bolest.

**Hitno je potrebna** javnozdravstvena politika koja bolje odražava mogućnosti preventivnih strategija te važnost značenja same bubrežne bolesti kao i njezinih sinergističkih odnosa u kontekstu ukupnog tereta NZB-a.

- Stoga je priprema za neočekivane događaje nevjerojatno važna za bubrežne bolesnike.
- Kreatori politike moraju usvojiti integrirane zdravstvene strategije koje daju prioritet prevenciji, ranom otkrivanju i upravljanju NZB-om, uključujući bubrežne bolesti.
- Službe zdravstvene skrbi trebale bi osigurati pravičan i pravilan pristup skrbi za kronične bolesnike u hitnim stanjima.
- Vlade bi u upravljanje i otkrivanje NZB-a trebale uključiti planove pripravnosti za hitna stanja i favorizirati prevenciju ovih stanja.
- Pacijenti trebaju planirati hitna stanja tako što će pripremiti opremu za hitna stanja koja uključuje hranu, vodu, medicinske potrepštine i medicinsku dokumentaciju.

<https://www.worldkidneyday.org/2023-campaign/2023-wkd-theme/>